

Harita Okuyarak Bir Şehri Keşfetmek:Kanada/Halifax'da Hazine Avı Deneyimi

Yelda Durgun Şahin^{1*}, Çiğdem Belgin Dikmen²

¹Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Şehircilik Anabilim
Dalı, Adana, Türkiye

²Yozgat Bozok Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü, Yozgat, Türkiye

*(ydurgunsahin@atu.edu.tr) Email of the corresponding author

(Received: 17 July 2025, Accepted: 21 July 2025)

(5th International Conference on Scientific and Innovative Studies ICSIS 2025, July 15-16, 2025)

ATIF/REFERENCE: Şahin, Y. D. & Dikmen, Ç. B. (2025). Harita Okuyarak Bir Şehri Keşfetmek:Kanada/Halifax'da Hazine Avı Deneyimi, *International Journal of Advanced Natural Sciences and Engineering Researches*, 9(7), 176-187.

Özet-Bu çalışma, Kanada'nın Halifax kentinde gerçekleştirilen “geocaching” temelli bir hazine avı deneyimi üzerinden, harita okuma becerilerinin mekânsal farkındalık ve yerel tarih bilgisiyle nasıl birleştiğini incelemektedir. GPS teknolojisi ve dijital haritalama sistemleriyle desteklenen bu deneyimde, katılımcılar belirli koordinatlara yönlendirilmiş ve fiziksel çevreyi aktif biçimde keşfetmeleri sağlanmıştır. Araştırmanın odağında yer alan rotalar aracılığıyla, kent tarihiyle bütünleşen doğal jeolojik oluşumlar ve kültürel duraklar üzerinden öğrenme temelli bir gezi deneyimi yaşanmaktadır. Katılımcılardan dijital harita unsurlarını okuması, rota üzerindeki ipuçlarını çözümülemesi, yön bulma ve mekân çözümleme becerileri ile hedeflenen konuma ulaşmaları beklenmektedir. Ayrıca, bu deneyim kentsel alanlarda alternatif bir öğrenme yöntemi ve katılımcı bir keşif aracı olarak geocaching'in potansiyelini de ortaya koymaktadır. Makale, hazine avı rotalarının, katılımcılara yalnızca yön bulma becerisi kazandırmakla kalmayıp, yerel tarih ve kültürü yerinde deneyimleme imkânı sunarak kentin doğal ve yapıli çevresini tanıma şansı vermektedir. Sonuç olarak, harita destekli oyunların bir kentin tarihini,kültürel değerlerini tanımamıza olanak sağlarken, coğrafi farkındalığı da güçlendirdiği vurgulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent Tarihi, GPS Navigasyon, Harita Okuma, Oyunlaştırma, Halifax.

I. GİRİŞ

Kanada'da ilk nirengi noktası belirlemeye ait tarihsel bilgi şöyle açıklanmıştır. Kanada'daki ilk arazi ölçümü, 1625 yılında Quebec şehri yakınlarındaki St. Charles Nehri üzerinde yapılmış ve bu çalışma, Kanada'nın ilk harita mühendisi olarak kabul edilen Samuel de Champlain tarafından gerçekleştirilmiştir. Joseph DesBarres 1763 yılında Nova Scotia'da erken dönem ölçümler yapmıştır. Richmond Adası'nın kayalıklarında çizim tablası (plane table) kullanmıştır. Kaptan Cook, 1759 yılında Halifax Limanını haritalamıştır. Sir Sanford Fleming, Kanada Pasifik Demiryolu'nun (CPR) haritalama çalışmalarını yürütmüştür. Sir Sanford Fleming'in “Dingle” adlı evi hâlâ Halifax'ın batı yakasında yer almaktadır. 1 Haziran 1967 tarihinde, ülkenin harita mühendislerini (arazi ölçüm uzmanlarını) onurlandırmak amacıyla Kanada'daki tüm başkent şehirlerinde eş

zamanlı olarak bir adama töreni gerçekleştirilmiştir. Kamuya açılan anıt, harita mühendislerinin Kanada'nın keşfi ve haritalandırılmasında oynadığı önemli rolü gösterir. Her eyaletin başkentinde, hassas şekilde koordine edilmiş ölçüm noktalarından oluşan ve birleşik sistemin bir parçası olan bir pirinç başlık (Brass Cap), İlk Nokta (First Post) olarak yerleştirilmiştir. Bazı anıtların içine bir belge saklama alanı (document cache) ya da bir zaman kapsülü yerleştirilmiş olup, bu kapsüllerin Kanada'nın 200. yılında açılması planlanmaktadır. Yerleştirilen şehirler Ottawa, Whitehorse, Edmonton, Winnipeg, Fredericton, St John's, Charlottetown, Halifax, Quebec City ,Toronto, Victoria and Regina'dır. Fredericton, Quebec City ve Victoria kentlerinde yer alan anıtlar yıkılmıştır (URL-1). Bu nirengi noktaları günümüz Geocaching oyununun kuramsal temellerini oluşturmaktadır.

Bu çalışma, Kanada'nın Halifax kentinde gerçekleştirilen "geocaching" temelli bir hazine avı deneyimi üzerinden, harita okuma becerilerinin mekânsal farkındalık ve yerel tarih bilgisiyle nasıl birleştiğini incelemektedir. GPS teknolojisi ve dijital haritalama sistemleriyle desteklenen bu deneyimde, katılımcılar belirli koordinatlara yönlendirilmiş ve fiziksel çevreyi aktif biçimde keşfetmeleri sağlanmıştır. Araştırmanın odağında yer alan rotalar aracılığıyla, kent tarihiyle bütünleşen doğal jeolojik oluşumlar ve kültürel duraklar üzerinden öğrenme temelli bir gezi deneyimi yaşanmaktadır.

II. KULLANICILARIN KENTİ DENEYİMLEMESİ AMAÇLI GEOCACHİNG OYUNU

Teknolojik gelişmelere bağlı olarak geliştirilen ve hazine avı olarak bilinen Geocaching oyunu, kullanıcılara doğa ve çevre ile etkileşim kurarak, kent hakkında daha fazla bilgi edinilmesine olanak sağlamaktadır. Kullanıcılar, cep telefonları aracılığıyla GPS (Global Positioning System/Küresel Konumlandırma Sistemleri) teknolojisi sayesinde, açıkavada bir rota takip ederek yeni deneyimler kazanmayı tercih etmektedirler (Donadelli ve Rocca, 2014). Geocaching, kenti deneyimleyen ya da kentte yaşayan insanların hareket etme ve kendi gibi aynı beğeni düzeyine sahip insanlarla tanışma potansiyellerini artırarak kamusal açık alanları farklı bir perspektiften deneyimleme olanağı sağlamaktadır. Farklı beğeni düzeylerine göre geliştirilen farklı oyun türüleri bulunmaktadır. EarthCaching, geocaching fikrini daha özel bir alana taşıyarak, jeoloji ve fiziki coğrafya öğrenimini teşvik etmek için tasarlanmıştır. EarthCaching, oyuncuya bir alanın jeolojik yapısını ya da bu jeolojik formun neden bilimsel olarak önemli olduğu hakkında yer bilimi dersi sunar. (GSA EarthCache, 2019a., GSA EarthCache, 2019b; GSA EarthCache, 2019c). Amerika'da 2000'li yılların başında kullanıcı ile buluşan oyun yaklaşık 25 yıldır kullanıcı yorumları ile geliştirilmeye devam etmekte ve farklı rotalar ile farklı kültürel ve doğal çevrelerin keşfedilmesi teşvik edilmektedir. Geocache noktalarını yerleştirmek için arazi sahibinden veya arazi yöneticisinden izin alınma ve geçerli tüm yasalara uyma zorunluluğu bulunmaktadır (URL-2). Bu oyun bilgisayar danışmanı Dave Ulmer tarafından "Great American GPS Stash Hunt" (Büyük Amerikan GPS Gizli Hazine Avı) adı verilen bu çalışma, internet üzerindeki bir GPS kullanıcı grubunda paylaşılmıştır (URL-3). GPS teknolojisinin doğruluğunu test etmek için ormanda bir hedef saklamaya karar vererek başlamış olan bu çalışma kapsamında siyah bir kova Oregon eyaletindeki Beavercreek yakınlarında, Portland'a yakın bir ormanlık alana yerleştirilmiş, kovanın içine bir günlük ve kalem ile birlikte, video kasetler, kitaplar, yazılımlar ve bir de sapan gibi çeşitli ödüller koyulmuş ve hazinenin koordinatlarını da sci.geo.satellite-nav adlı internet grubunda paylaşılmıştır. Bu fikre ise "Great American GPS Stash Hunt" (Büyük Amerikan GPS Gizli Hazine Avı) adı verilmiş ve internet üzerindeki bir GPS kullanıcı grubu ile paylaşılmıştır (URL-3A).

Günümüzde Kanada Hükümeti tarafından, Parks Canada'nın korunan miras alanlarında geocaching faaliyetlerini yönetme yaklaşımını özetleyen yönergeler yayınlanmış bazı temel ilkeler belirlenmiştir. Bu ilkeler arasında, kullanıcıların işaretlenmiş ve bakımı yapılmış yürüyüş yollarını kullanmaları ve halka açık alanlarda rotayı takip etmeleri beklenmektedir. Yönergelere göre;

- Kutu içindeki eşya takası yapılması yasaklanmıştır. Kutular, doğal (örneğin bitki örtüsü, toprak) ve/veya kültürel kaynaklara zarar vermemelidir.
- Ulusal parklarda, kutular II, III, IV ve V zonlarındaki alanlara yerleştirilebilir.
- Bir kutu yerleştirmeden önce, kullanıcılar seçilen konumda Parks Canada personeliyle buluşarak önerilen kutu yerini görüşmeli ve kutuyu yerleştirmeden önce yetki mührü almalıdır.
- Kutular su geçirmez, rüzgâr, yağmur, don ve diğer doğal etkenlere dayanıklı, mümkün olduğunca küçük boyutta olacak şekilde seçilmelidir.
- Kutuların doğal ortamda fark edilmemesi ve yiyecek kokuları vahşi hayvanları çekebileceği için kutuların daha önce yiyecek için kullanılmamış olması gerekmektedir.

Yönergelerde kutunun içerisinde olması gerekenler şöyle tariflenmiştir: Poşette saklanan bir not defteri, kurşun kalem, kalemtırış, kutunun bulunduğu özel konumla ya da genel olarak tarihî alan, park veya deniz koruma alanıyla ilgili eğitici bir mesaj, vahşi yaşamı çekebilecek eşyaların bulunmasını önlemek kullanıcılara kutuya eşya bırakmamaları gerektiğini açıkça belirten bir mesaj ve kutuyu tesadüfen bulan kişiler için açıklayıcı talimatlar, doğru kutunun bulunduğu teyit edilebilmesi için kutunun koordinatları, kutunun bakıma ihtiyacı olması veya yerinden kaldırılması gerektiği durumda iletişim kurulabilmesi için Parks Canada personelinin iletişim bilgileri ile kutu sahibinin adı ve/veya kullanıcı adı ve iletişim bilgilerinin yer alması gerekmektedir. Bu yönergelerin açıklandığı web adresinde Park Kanada ile iletişim kurulabilecek bir e-posta adresi paylaşılmış (URL-4), Eylül 2000'den bu yana uluslararası gönüllüler ve geocacher topluluğu ile bazı yönergeler de geliştirmiştir. Dünya değiştikçe ve oyun evrildikçe, birlikte bu yönergeler gözden geçirilmekte, değiştirilmekte veya güncellenmektedir. Geocaching yönergelerine uymak hem oyunu hem de oynadığımız çevreyi korumak açısından önemlidir. Bu yönergelerle, geocaching topluluğunun, arazi yöneticilerinin ve çevrenin ihtiyaç ve hakları arasında bir dengenin kurulması hedeflenmektedir (URL-5).

III. BULGULAR

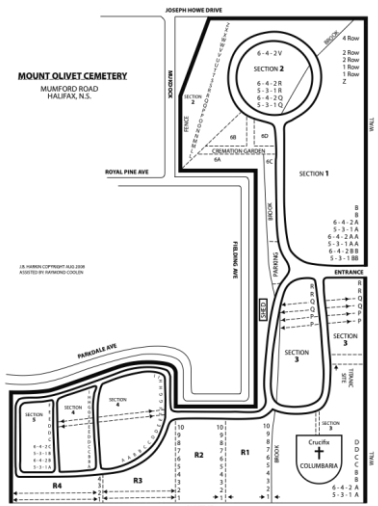
Geocaching, açık hava GPS tabanlı bir define avı oyunudur. Bu oyun,

- Önceden belirlenmiş GPS koordinatlarına giderek “cache” adı verilen küçük kutuları bulmak,
- Kutunun içinde bulunan deftere ismini yazmak,
- Cache’yi bulunduğu yere dikkatle geri bırakmak,
- Uygulama veya internet sitesinde “Found it” etiketiyle bulunma kaydı yaparak ve iz sürerek, kent içerisinde belirlenen rotayı eylenceli bir şekilde keşfetmemize olanak sağlamaktadır.

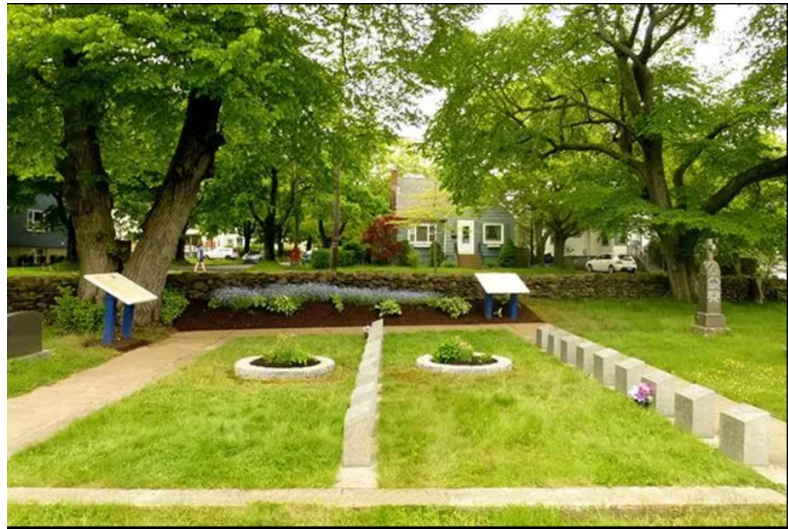
Bir kenti keşfe çıkarken bireysel yapılabilecek bu aktivite, aynı zamanda aile veya arkadaşlarla eğlenceli vakit geçirmek içinde daha çok kullanıcı tarafından tercih edilebilir. İnteraktif navigasyon oyunları içerisinde yer alan Geocaching sayesinde kent içerisinde tarihî ve kültürel yerler hakkında bilgi edinilebilir, GPS navigasyon ve harita okuma becerisi geliştirilebilir ve aynı zamanda şehri veya doğa keşfedilebilir. Katılımcıların Kanada’nın doğal parkları arasında yer alan Mount Revelstoke, Gros Morne, Kejimikujik, Fundy gibi alanlarda detaylı haritalar ve koordinatlar verilerek bu deneyim doğa içerisinde daha fazla zaman geçirmesine ve doğayı gözlemlemesine olanak sağlayan haritalar hem cep telefonlarıyla uygulamada hem de GPS cihazlarında offline olarak da kullanılabilir. NS Geocaching Association sitesi, Halifax bölgesindeki tüm aktif cache’leri içeren kapsamlı coğrafi haritalar ve kullanıcı araçları sunmaktadır. Bölgedeki katılımcıların harita etkileşimleri ile bu haritalar zenginleşmekte ve güncellenmektedir. Geocaching.com ve Geocaching uygulaması, tüm Kanada’daki geocache noktalarını GPS koordinatlı olarak listemektedir (URL-6). Ayrıca Geocaching.com web sayfası içerisinde yer alab Halifax County için özel olarak oluşturulmuş "Public List" sayfası bulunmaktadır. Burada 85’in üzerinde farklı cache noktaları bulunmaktadır (URL-7). Bu liste, farklı türde (puzzle, paddle, multi-cache) interaktif keşifler için GPS işaretlerini içermektedir. Bu uygulama içerisinde, Halifax kenti için

kurgulanmış, farklı konumlarda farklı rota seçenekleri bulunmaktadır. Bu rotalar kente dair farklı alanlarda bilgi sahibi olmamıza olanak sağlamaktadır.

Örnek rotalar içerisinde Mount Olivet Memorial rotası kent içi mezarlık alanını tarifler. Bu rota mezarlık sınır çiti üzerinde yer alan cache (kutu)'lerin izlerini takip ederken 6 Aralık 1917 tarihinde Kanada'nın Nova Scotia eyaleti, Halifax limanında meydana gelen Halifax Patlaması hakkında bilgi sahibi olunmaktadır. Bu olay, insan eliyle meydana gelen en büyük patlamalardan biri olarak tarihe geçmiştir. Fransa bayraklı, patlayıcı madde taşıyan bir mühimmat gemisi ile Norveç bayraklı bir yardım gemisinin çarpışması sonucu şehir merkezinin 3 km çapında büyük bir kesimi yıkılarak zarar görmüş, yaklaşık 2.000 kişi hayatını kaybetmiştir (URL-8). Kentin önemli bir kırılma noktasını tarifleyen ve hayatını kaybeden insanların anısına kent içi mezarlık alanında kurgulanan bu rota kent tarihi hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Görsel 1. Mezarlığa ait kroki ile Paul M. tarafından çekilmiş bir fotoğrafı sunmaktadır (URL-9 ve URL-10).

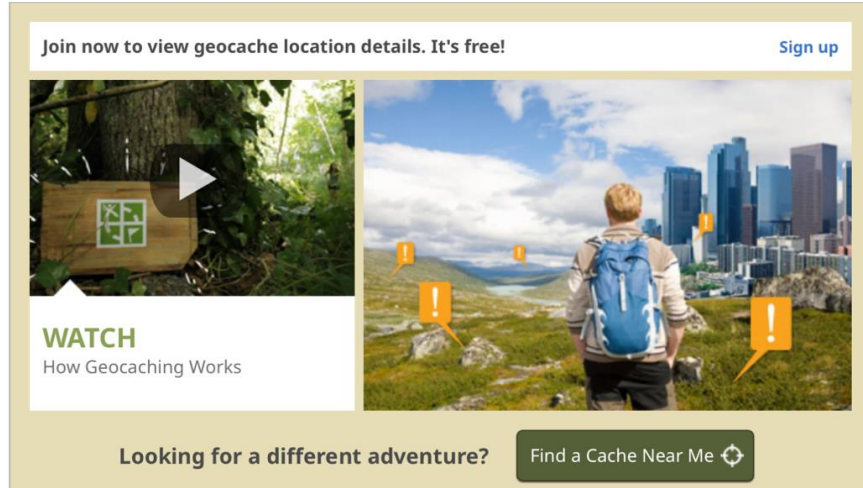
A. Mount Olivet Mezarlık Kroki(URL4))

B. Fotoğraf Paul M.(Url-5)

Şekil 1. B. Mount Olivet Mezarlık Kroki (URL-9) B. Mount Olivet Memorial Rota Sınırları Fotoğraf Paul M.(URL-10)

Halifax Liman bölgesini tarifleyen Halifax Harbour Earthcache (GC17G8R) rotası ile deneyim kullanıcılara limanın jeolojik yapısı ve tarihsel gelişimini yerinde gözlemlene olanağı sunmaktadır. Kanada'nın en derin doğal limanı olma özelliğini taşıyan, Atlantik Okyanusu'na açılan, Bedford Basin, Northwest Arm ve Eastern Passage gibi jeolojik oluşumları içeren, jeolojik olarak çok eski bir geçmişe sahip olan ve buzul vadileri tarafından şekillendirilen bu alana Eski Sackville Nehri'de akmaktadır. Kullanıcıların bu rota içerisinde yer alan kutularda iki temel soruyu (Halifax Limanı'nı oluşturan nehir sisteminin adı ile 1969 yılında Bedford Basin'e atılan batık araçların markası) cevaplaması beklenmektedir (URL-11). Bu rotayı deneyimleyen kullanıcılar, Halifax Limanı'nın jeolojik geçmişi, yerel tarih olayları hakkında bilgi edinirken, doğa ile etkileşimli bir öğrenme deneyimi sayesinde bölgenin çevresel değişimi ve insan etkisi gözlemlenebilmektedir. Görsel 2'de Halifax Harbour Earthcache rotası için kurgulanan uygulama görseli görülmektedir. Görsel 3'de Halifax Harbour Geocache rotası üzerinde bir buluntu noktasına ait cache örneğine yer verilmiştir.

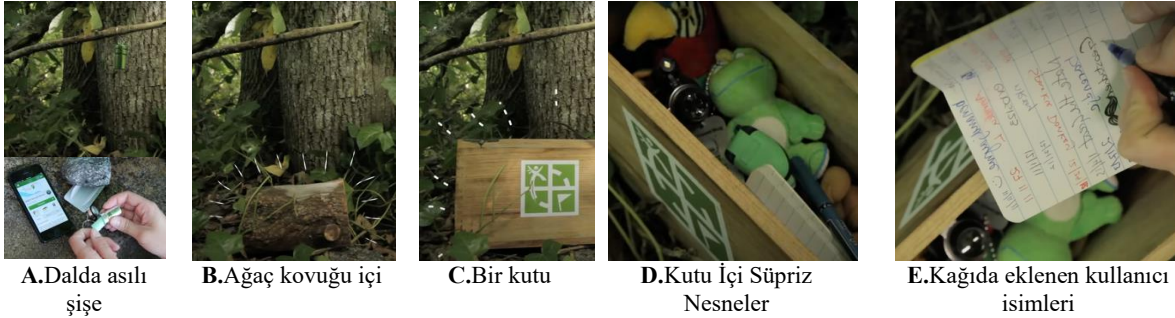
Şekil 2. Halifax Harbour Earthcache rotası için kurgulanan uygulama görseli (URL-11).

Şekil 3. Halifax Harbour Geocache rotası üzerinde ağaç kovuğuna saklanan cache (Durgun Şahin,2025)

Bu deneyimi yaşayabilmek, kentin özel tarihi ve doğal güzelliklerini keşfetmek için kullanıcıların Google Play veya App Store üzerinden Geocaching uygulamasını indirmesi, ücretsiz sunulan bir kişisel hesabın oluşturulması ve Geocaching rotalarını izlemesi gerekmektedir. Rotalar ayrıca web sitesi üzerinden de kullanılabilir. Kullanıcılar daha sonra “Halifax” veya “Halifax County” kelime/kelime grubu ile arama yapılarak, “Halifax” konumunu seçmeli, konum içerisinde ve çevredeki GPS işaretli cache’ler haritada üzerinden okunmakta ve takip edilebilmektedir. Uygulamada çevrimiçi ve çevrimdışı olarak haritalar görüntülenebilmektedir. Herbir cache detayında koordinatlar, oyunun zorluk seviyesi, arazinin durumu, içerik türü ve rota ipuçları yer almaktadır. Haritalar genellikle uydu, topo ve hibrit görünüm seçeneklerine sahip olup, uygulamada offline indirme yapılabilir. Geocaching oyuncuları, ellerindeki ipuçlarıyla bir parktaki bankın altına, dağlık bir arazide veya bir milli park alanındaki çınar ağacının kovuğuna gizlenmiş çeşitli boyutlardaki kutuları bulmaya çalışmaktadır. Kullanıcıların küçük bir not defteri, farklı boyutlarda hediyelik eşyalar ya da o ülkeye ait metal paralar konulabilen kutulara GPS ile yönlendirilerek kutu içerisinde yer alan not defterine kullanıcı ismi yazmaları ve defteri tekrar yerine koymaları istenmektedir. Oyun küçük hediyeler ile oyuncunun merak duygusunu uyandırarak oyunu eğlenceli hale getirecek bir tür ödül sistemi ile düzenlenmiştir. Oyuncu hediyelik eşyalardan bir tanesini ganimet olarak alabilir ve diğer oyuncular için kutuya başka bir hediyelik eşyayı ödül olarak bırakabilir. Kullanıcının uygulama üzerinde kutunun bulunduğu yeri işaretlemesi ve diğer cache’leri bulmak için rota takip etmesi beklenmektedir. Oyun içerisinde dört çeşit

Treasure Hunt deneyimi sunulmaktadır. Bunlar Traditional Cache, Multi-Cache, Mystery/Puzzle ve EarthCache olarak belirlenmiştir. Traditional Cache (Geneksel Kutu) ile tek noktaya giderek cache'in (kutunun) bulunması istenir. Multi-Cache (Çoklu Kutu) ile ipuçları takip edilerek birden fazla nokta bulunur. Mystery/Puzzle (Gizem/Bulmaca) ile şifre çözerek veya bir bilmece ile GPS koordinatı bulunur. Son olarak EarthCache ile doğal bir oluşum hakkında bilgi edinerek, gözleme dayalı ipuçları takip edilerek rota tamamlanır. Görsel 4'te bir rota izinde karşımıza çıkabilecek ipucunun sakalanmış oldukları yerlere ait örnekler sunulmuştur.

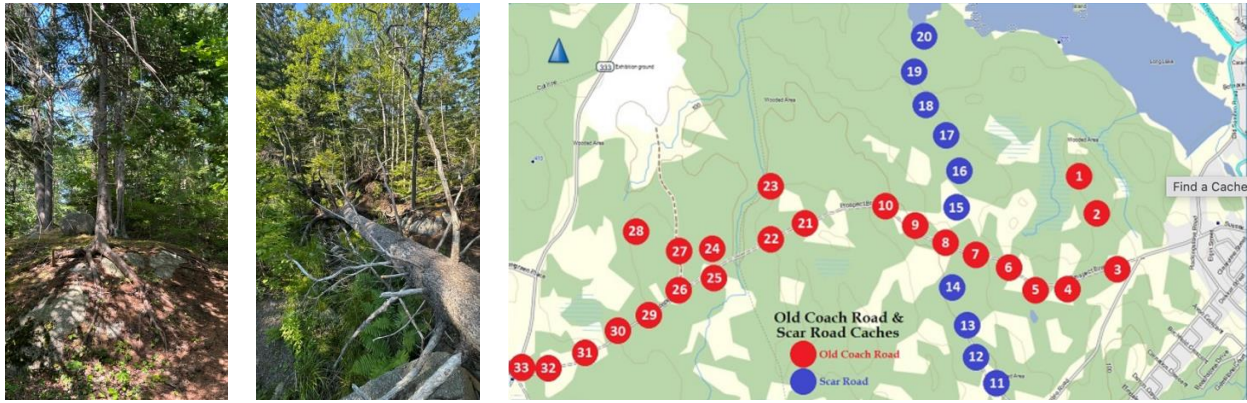
Şekil 4. Treasure Hunt deneyimi/Rotada iz takibi yaparken karşımıza çıkabilecek Cache (kutu) ve saklanan yer örnekleri A. Dalda asılı şişe, B. Ağaç kovuğu içi, C. Bir kutu, D. Kutu içi sürpriz nesneler, E. Kâğıda eklenen kullanıcı isimleri (URL-11)

Bir diğer rota alanı Point Pleasant Park içerisinde kurgulanmıştır. Tarihi parkta, bir doğa gezintisi Downtown Halifax olarak kurgulanan rota kent merkezinde yer almaktadır. Bu rota kent merkezi içerisinde geçerken yürünebilirliği oyunlaştıran bir kurgu içerisinde tasarlanmıştır. Bölge, 17. yüzyılda Mi'kmaq yerli halkı tarafından "ruhların yeri" olarak tanınmaktadır. 18. yüzyılda Halifax Limanı savunması için çeşitli bataryalar ve Martello kuleleri kurulmuştur (URL-12). 1866'da bölge askeri kullanımdan çıkartılarak kamusal alan olarak park haline getirilmiştir. Bu park için günümüzde hala Halifax Belediyesi, Britanya Krallığı'ndan yıllık sembolik bir rakam olan 1 şilin karşılığında kira ile parkı yönetmektedir (URL-13) Görsel 5'de Point Pleasant Park GPS yardımı ile tespit edilen konumda Treasure Hunt deneyimi adımlarına ait görsellere yer verilmiştir.

Şekil 5. Point Pleasant Park GPS yardımı ile tespit edilen konumda Treasure Hunt deneyimi (Durgun Şahin, 2025)

Farklı bir rota da Halifax Long Lake Provincial Park'ta düzenlenmiştir. Görsel 6'da Halifax Long Lake Provincial Park'a ait görseller ve Long Lake Provincial Park içindeki GPS noktalarını gösteren bir harita sunulmuştur. Bu park kullanıcıların Halifax'ın doğal yaşamını deneyimleyebileceği Old Coach Road rotasını da içermektedir. 9 Ekim 1984'den günümüze doğal yaşam koruma altına alınan parkta rota; yürüyüş, bisiklet, kano, yüzmeye, balıkçılık, kuş gözlemi gibi farklı aktiviteleri farklı zorluk seçenekleri (kolay ve zor) ile sunmaktadır (URL-14).

A

B

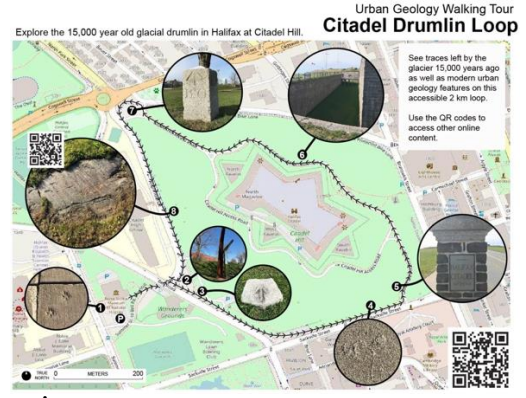
Şekil 6. A.Halifax Long Lake Provincial Park'a ait görseller (Durgun Şahin, 2025) ve B.Parkta yer alan GPS Noktaları (URL-15)

Oyun içerisinde sunulan alternatif rotalardan biri de Great White North Geotour rotası olup, Halifax'ın tarihi bir bölgesini tariflemektedir. Halifax'daki tarihi bölge içinde yürütülen bir multi-geocache rotası niteliğindeki rota; kenti deneyimleyen kullanıcıları önemli tarihi noktalara yönlendirmek için sorularla dolu bir rota sunmaktadır. Uygulama Citadel Hill (Halifax Citadel National Historic Site) tepesi etrafında, öğrenme odaklı bir şehir turu ile Doğal Tarih Müzesi, Citadel High School çevresi ve eski İngiliz ölçüm işaretleri gibi tarihi ve eğitsel durakları içeren kentin kültürel özellikleri, doğal değerleri ve tarihsel açıdan önemine vurgu yapan bir rota çizmektedir (URL-16). Bu rota, kent tarihi, şehir mimarisi ve coğrafya üzerine kurgulana deneyim alanları sunarken kentin kuruluşundan modern zamanına dek bir hikâye anlatmaktadır. Ulaşılan konumlarda Halifax'ın

kuruluş yılı, kentin kırılma noktası olarak patlama yaşadığı dönem, liman, çevre yollar gibi tarihsel bilgilere ait soruların yanıtlanarak GPS cihazı ile bu konuma ait koordinatlara ulaşıldığının uygulama üzerinde işaretlemesi gerekmektedir. Görsel 7’de Great White North Geotour Historic Halifax’ta Citadel’e Çıkan Yol ve alanın krokisinde işaretlenmiş GPS noktaları ifade edilmektedir.

A. Halifax Citadel’e Çıkan Yol (Durgun Şahin, 2025)

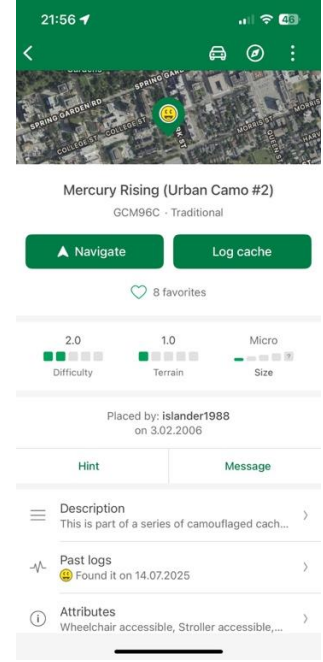

B. İşaretlenmiş GPS Noktaları (URL-17)

Şekil 7. Great White North Geotour Historic Halifax’a ait görsel ve alanın krokisi A. Halifax Citadel’e Çıkan Yol (Durgun Şahin, 2025), B. İşaretlenmiş GPS Noktalarında yer alan bilgiler (URL-17)

Bir başka rota olan Victoria Park, Halifax’da bulunan bir şehir parkıdır. Park, Spring Garden Road üzerinde yer alır ve Halifax Public Gardens’ın karşısında konumlanmıştır. Victoria Park, Halifax Belediyesi tarafından işletilmektedir. Parkta, Robert Burns, Sir Walter Scott ve William Alexander, 1. Earl of Stirling gibi kentin tarihinde yer bulmuş, önemli kişilere adanmış çeşitli anıt ve heykeller bulunmaktadır. Parkın güney ucunda Sidney Culverwell Oland tarafından eşi Linda Oland anısına 1966 yılında yapılmış bir çeşme de yer almaktadır.

Halifax şehir merkezine yakınlığı ve çeşitli kültürel öğeleriyle geocaching etkinlikleri için potansiyel bir alan sunan parkta, doğal güzelliklerin yanı sıra tarihi anıtlar ve heykeller de bulunmaktadır. Bu unsurlar, geocaching meraklıları için keşif ve öğrenme fırsatları yaratmaktadır. Victoria Park ziyaretçileri ve geocaching kullanıcıları için, parkın çeşitli bölgelerinde yer alan geocache’ler, farklı zorluk seviyeleri ve temalar sunmaktadır. Bu sayede hem yeni başlayanlar hem de deneyimli katılımcılar için uygun rotalar bulunmaktadır. Görsel 8’de Halifax Victoria Park’a ait görsel ve oyun uygulaması içerisinde verilen ipuçlarını gösteren ekran görüntüsü yer almaktadır.

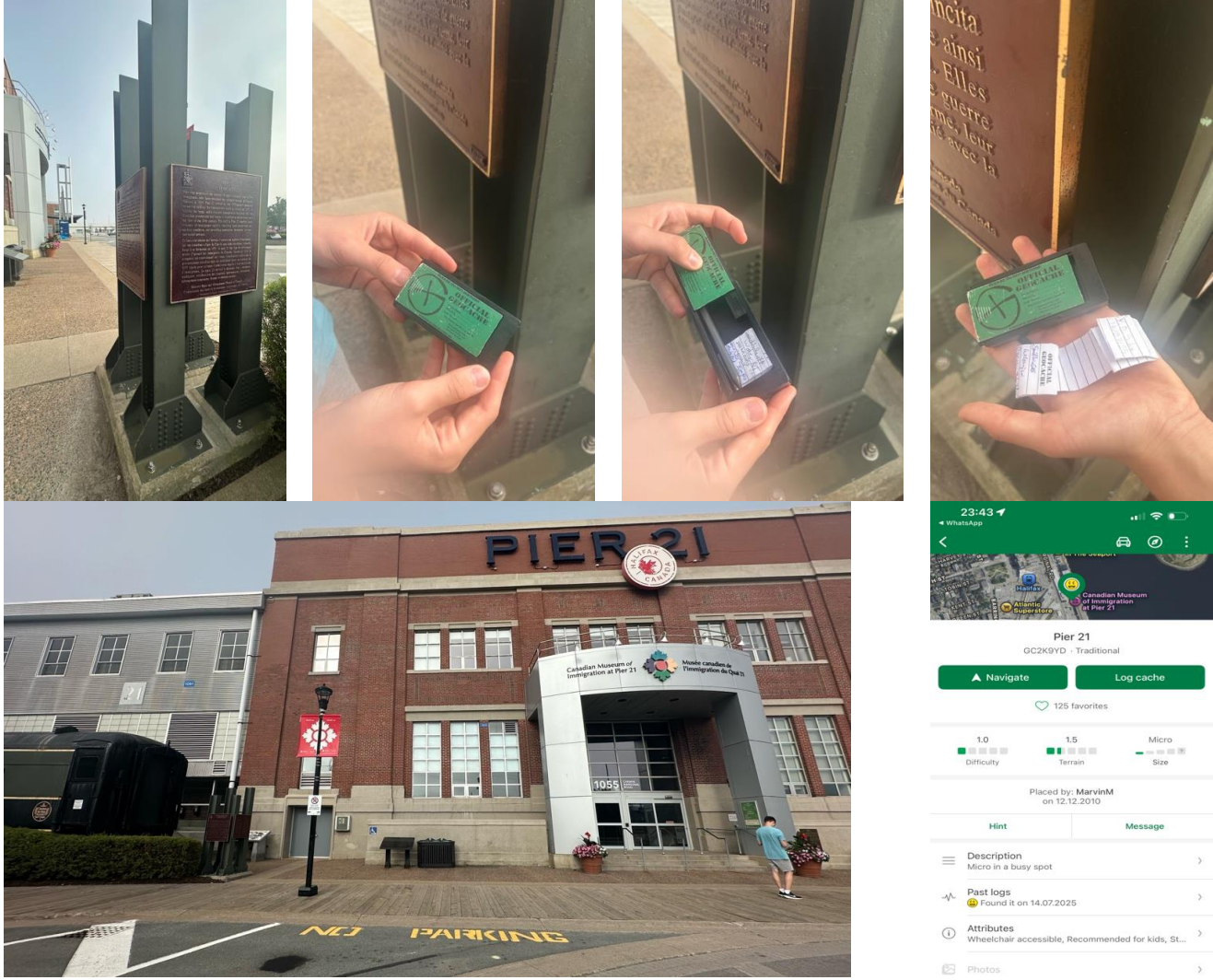
A

B

Şekil 8. A.Halifax Victoria Park'a ait görsel ve B.Geocache Uygulaması Buluntu Yeri Açıklaması (Durgun Şahin, 2025)

Bu parkta yer alan heykel ve anıt kent tarihinde önemli olaylar tanıklık etmiş kişiler anısına dikilmiştir. Oyunun bu park alanı içerisinde de kurgulanmış olması oyun kullanıcılarına bu yer ve önemi hakkında eğitici bilgiler sunmaktadır.

Halifax'ın göçmenlerin okyanus yolu ile ilk karaya ayak bastıkları bina olan Pier 21 önünde de oyuna ait buluntu noktaları oluşturulmuş ve burayada hazine saklanmıştır. Pier 21 Kanada'nın altıncı ulusal müzesidir. Müze, Kanada'ya göçün, geçmişten günümüze ve kıyıda kıyıya uzanan hikâyesini paylaşmaktır. Müze, Halifax limanındaki Pier 21 ulusal tarihî alanında yer almakta olup, 1928 ile 1971 yılları arasında yaklaşık bir milyon göçmenin Kanada'ya ayak bastığı nokta olma nedeniyle önemli bir tarihi yansıtmaktadır. Görsel 9'da Pier 21 göçmen müze binası önünde yer alan ve yapının önemini anlatan kioks içerisine saklanmış cache(kutu)'nun GPS aracılığıyla bulunmasına ait adımlara ait görsellere yer verilmiştir.

Şekil 9. Halifax Pier 21'e ait görseller ve Geocache Uygulaması Buluntu Yeri Açıklaması (Durgun Şahin, 2025)

IV. DEĞERLENDİRME VE SONUÇLAR

Halifax, tarihi boyunca hem denizcilik hem de kara yollarının kesiştiği stratejik bir merkez olarak, kent kültürünü ve doğal çevresini zenginleştiren pek çok hikâye barındırmıştır. Bu bağlamda, geocaching gibi oyun tabanlı keşif aktiviteleri, kent sakinleri ve ziyaretçilere tarihî dokuyu ve coğrafi özellikleri aktif bir şekilde deneyimleme fırsatı sunmaktadır. Halifax Long Lake Provincial Park, Point Pleasant Park, Great White North Geotour Historic Halifax, Mount Olivet Memorial rotaları, kentteki jeolojik yapıları, tarihi liman bölgelerini ve kültürel mirası bir araya getirerek, kullanıcıların sadece harita okuma ve GPS navigasyon becerilerini geliştirmelerine değil, aynı zamanda kentin kimliğini daha derinlemesine kavramalarına olanak sağlar.

Geocaching'in sunduğu oyunlaştırma ve etkileşimli keşif deneyimi, geleneksel kent rehberliği ve müze ziyaretlerinin ötesine geçerek, bireylerin mekâna ait bilgi ve duygusal bağlarını güçlendirmektedir. Bu süreç, kentin tarihsel sürekliliği içinde yeni öğrenme biçimlerinin doğmasına zemin hazırlamakta; geçmişle bugün arasında anlamlı köprüler kurulmasını mümkün kılmaktadır. Ayrıca, bu tür deneyimler kentlerin kültürel hafızasını canlı tutarak, yerel tarih ve doğal kaynakların korunması bilincini artırmaktadır. Böylelikle hem eğitim hem de turizm bağlamında kentler için sürdürülebilir ve katılımcı modeller ortaya çıkmaktadır. Ayrıca, bu tür etkinlikler, topluluk oluşturma ve çevre bilincini artırma açısından da önemlidir.

Gelecekte, geocaching gibi teknolojik ve oyun tabanlı yöntemlerin geliştirilmesi, artırılmış gerçeklik (AR), yapay zekâ destekli rehberlik ve topluluk temelli içerik üretimi gibi araçlarla zenginleştirilebilir. Bu gelişmeler, kullanıcı deneyimini daha da derinleştirerek, farklı yaş ve ilgi gruplarına hitap eden, tarih ve coğrafyayı iç içe sunan kapsamlı kent keşif platformları oluşturabilir. Halifax örneğinde olduğu gibi, tarihsel katmanların dijital ortamda interaktif bir şekilde sunulması, kentlerin hem kültürel mirasını tanıtmak hem de yeni nesiller için öğrenme ortamları yaratmak adına önemli bir potansiyel barındırmaktadır.

KAYNAKLAR

Donadelli, G. ve Rocca, L. (2014). Teaching and learning with Geocaching. In T. Jekel, et al. (Eds.), Teaching geography using geomedia (1. ed, pp. 44-58). Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing. https://www.academia.edu/33203931/Teaching_and_learning_with_geocaching

Durgun Şahin, Y. (2025). Yelda Durgun Şahin Kişisel Fotoğraf Arşivi/Kanada-Halifax

GSA EarthCache (2019a). Guidelines. The Geological Society of America. <https://www.geosociety.org/GSA/fieldexp/EarthCache/guidelines/home.aspx>

GSA EarthCache (2019b). Getting Started. The Geological Society of America. https://www.geosociety.org/GSA/Education_Careers/Field_Experiences/EarthCache/GSA/fieldexp/EarthCache/start.aspx

GSA EarthCache (2019c). EarthCache FAQs. The Geological Society of America. https://www.geosociety.org/GSA/Education_Careers/Field_Experiences/EarthCache/GSA/fieldexp/EarthCache/faq.aspx

URL-1 <https://www.geocaching.com/geocache/GC6C08>

URL-2 <https://www.geocaching.com/play/guidelines>

URL-3 <https://www.geocaching.com/about/history.aspx>

URL-3A <https://www.geocaching.com/about/history.aspx>

URL-4 <https://parks.canada.ca/agence-agency/bib-lib/politiques-policies/visiteur-visitor/geocache>

URL-5 <https://www.geocaching.com/play/guidelines>

URL-6 https://parks.canada.ca/pn-np/ns/kejimikujik/activ/geocach?utm_source=chatgpt.com

URL-7 https://www.geocaching.com/plan/lists/BM1Q2Q1?utm_source=chatgpt.com

URL-8 Halifax Patlaması. <https://archives.novascotia.ca/search/?q=halifax+explosion>

URL-9 Mount Olivet Memorial. https://halifaxyarmouth.org/images/websections/cemetery/MOC/Map_Mount-Olivet-Cemetery-02.pdf

URL-10 Mount Olivet Memorial'a ait Poul M. Tarafından çekilmiş bir fotoğraf <https://www.mapquest.com/ca/nova-scotia/mount-olivet-cemetery-500123993>

URL-11 Halifax Harbour Earthcache. https://www.geocaching.com/geocache/GC17G8R?utm_source=chatgpt.com

URL-12 Point Pleasant Park. https://www.halifaxtrails.ca/point-pleasant-park/?utm_source=chatgpt.com

URL-13 Point Pleasant Park tarihi bilgi. https://historiconovascotia.ca/items/show/91?utm_source=chatgpt.com

URL-14 Long Lake Provincial Park. https://www.alltrails.com/parks/canada/nova-scotia/long-lake-provincial-park?utm_source=chatgpt.com

URL-15 https://www.geocaching.com/geocache/GC3EDF0?utm_source=chatgpt.com

URL-16 Great White North Geotour Historic Halifax https://edinos.ca/urban-geotours/citadel-drumlin/?utm_source=chatgpt.com

URL-17 Halifax Citadel.

https://edinos.ca/urban-geotours/citadel-drumlin/?utm_source=chatgpt.com